Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesců în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M,Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, AutonMezei, EcksteinBernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. sĕu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în ficcare ḍi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. sĕu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 145. Brașovŭ, Joi 29 Iunie (11 Iulie) 1889.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne, „Petru și Pavelŭ", ḍiarulŭ nu va apăré până Vinerĭ séra.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Iulie 1889 stilŭ vechiu

se deschide **nou abonamentŭ** la care învitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 28 Iunie

Sentința tribunalului ungurescŭ din Sătmarŭ, publicată erĭ, a fostŭ ca o rachetă, care străbătêndŭ prin întunereculŭ nopții descopere ochiului privitorŭ conturele întregei împrejurimĭ.

Vĕḍêndu-se constrînșĭ judecătorii din Sătmarŭ în fața dovedilorŭ covêrșitóre de nevinovăția de a achita pe multŭ calumniatulŭ „popă rĕsvrătitorŭ" din Sisiescĭ, ei au adusŭ prin sentința lorŭ lumină în labirintulŭ uneltirilorŭ partidei dela putere.

Aceste uneltirĭ, fiindŭ îndreptate în contra limbei și naționalitățiĭ române, țintescŭ a înăbuși consciința de dreptŭ și națională a poporului nostru.

Ce altŭ scopŭ ar puté avé góna pornită în contra acelorŭ bărbațĭ ai noștri, carĭ cu péna orĭ cu cuvêntulŭ se nisuescŭ a redeștepta și a întări consciința de dreptŭ și consciința națională în sînulŭ poporului românŭ?

La ce alta arŭ puté ținti acusațiunile, insultele și calumniile necurmate, cu carĭ ḍiaristica adversară împróșcă pe toțĭ aceștĭ bărbațĭ ai noștri?

Procesulŭ din Sătmarŭ ne-a adusŭ aminte și de unŭ altŭ procesŭ politicŭ, care este încă pendentŭ și s'a urzitŭ totŭ în acelașŭ timpŭ, avêndŭ acelașŭ isvorŭ care este: manifestarea consciinței de dreptŭ și naționale a poporului românŭ cu ocasiunea alegerilorŭ dietale.

Ințelegemŭ aicĭ procesulŭ generalului Doda, care nu este decât resultatulŭ unei țĕsăturĭ de intrigĭ și uneltirĭ, ce sémĕnă multŭ cu cele din Sătmarŭ, carĭ au fostŭ spulberate prin sentința de erĭ.

Cu fruntea ridicată pășise în mijloculŭ poporului generalulŭ Doda, spre a-șĭ împlini datoria ca alesŭ alŭ lui. Ce altceva a făcutŭ elŭ, decâtŭ că a apelatŭ la consciința de dreptŭ și națională a poporului românŭ, arătândŭ îndreptățirea lui de a esista în acestŭ statŭ ca poporŭ românescŭ, cu limbă și cultură românéscă?

Ce a urmatŭ după apelulŭ deputatului Doda adresatŭ alegĕtorilorŭ sĕi, scimŭ cu toții. Vĕḍut'am cum s'a redicatŭ volbura acusațiunilorŭ și calumniilorŭ adversare asupra capului demnului conducĕtorŭ alŭ Românilorŭ Caransebeșenĭ.

Scrisu-sa că generalulŭ este unŭ „agitator daco-românŭ", cu aceeașĭ, de nu cu mai mare patimă, decâtŭ s'a scrisŭ în contra „popii rĕsvrĕtitorŭ dela Sisiescĭ".

Dér întrebămŭ acum, după ce într'unŭ colțŭ alŭ vastului tĕrêmŭ de maghiarisare, s'a redicatŭ perdéua și s'a datŭ pe față intriga, ura, minciuna și falsitatea sistemului de prigonire, décă au avutŭ și au vr'unŭ motivŭ justŭ aceia, carĭ strigă mereu în contra generalului Doda?

Ne putemŭ tace o ideă clară despre pornirea dușmănósă în contra generalului Doda, décă vomŭ avé în vedere, că ea s'a urzitŭ cu acelașŭ scopŭ, ce l'au urmăritŭ și maghiarisătorii din Sătmarŭ față cu manifestarea vieții naționale românescĭ în acele părțĭ și décă mai departe vomŭ avé în vedere, că pe când pretinsulŭ agitatorŭ din Sătmarŭ a vorbitŭ în calitate de alegĕtorŭ către poporŭ, celalaltŭ a vorbitŭ în calitate de deputatŭ, care stă sub scutulŭ imunității.

Ce-a vorbitŭ amŭ vĕḍutŭ cu toții negru pe albŭ și tótă lumea nepreocupată și cu simțŭ de dreptate a fostŭ uimită, că pentru așa ceva se póte trage în judecată un deputat de către un guvern, ce se ḍice „liberalŭ" și „constituționalŭ".

Dér aparatulŭ foilorŭ șoviniste lucra din rĕsputerĭ și opinia publică, ce-o făceau între aderenții partidei dela putere, născŭ sentința condamnatóre a curții cu jurațĭ din Aradŭ dată în absența acusatului, sentință care înaintea unui tribunalŭ ordinarŭ nu s'ar fi pututŭ susține.

Dovadă casulŭ din Sătmarŭ, unde tribunalulŭ ordinarŭ cu tótă preocuparea sa și presiunea opiniei publice maghiare a trebuitŭ sĕ dea satisfacțiune dreptății și unde, décă ar fi fostŭ chiămată érăși „opinia publică" a celorŭ dela putere sĕ se pronunțe prin jurațĭ, cu greu s'ar fi pututŭ dobêndi acestŭ resultat.

Sentința dată erĭ în Sătmarŭ uneltirilorŭ dușmănóse naționalității române, ne înfățișéză în lumină și mai mare uneltirile în contra generalului Doda, care n'are altă vină decâtŭ că-șĭ iubesce neamulŭ și a servitŭ cu credință și vredniciă tronului și patriei.

Procesulŭ părintelui Lucaciu.

Caracteristice suntŭ raporturile ce le publică foile ungurescĭ despre procesulŭ din Sătmarŭ. Sub titlulŭ „Procesulŭ unui preotŭ agitatorŭ" se telegrafiază foilorŭ ungurescĭ între altele:

„După cetirea actului de acusațiune s'a începutŭ interogatoriulŭ acusatului, care spre consternarea generală începe a vorbi românesce. Președintele îlŭ admoniază sĕ vorbéscă unguresce, dér acusatulŭ persistă în a vorbi numai românesce, și așa interogatoriulŭ se continuă cu mijlocirea unui translatorŭ jud. La întrebarea, décă a înțelesŭ actulŭ de acusare, rĕspunse acusatulŭ, că l'a înțelesŭ pe deplinŭ, deórece vorbesce tocmai așa de perfectŭ unguresce ca și românesce".

Despre ședința de Sâmbătă a tribunalului li-se telegrafiază foilorŭ ungurescĭ:

„Adĭ, 6 Iulie, au fostŭ ascultațĭ martorii, carĭ au depusŭ în favórea acusatului. Martorulŭ Nicolae Lupanŭ, preotŭ în Baia-spriă, ḍice, că scie unguresce, dér voesce sĕ rĕspundă numai în limba română, ceea ce 'i-se concede[!] în sensulŭ decisiunei de erĭ a tribunalului. In zelulŭ depositiei sale elŭ a pronunțatŭ câteva cuvinte în limba maghiară, ceea-ce a produsŭ mare ilaritate. Dealtmintrelea atâtŭ acestŭ martorŭ, câtŭ și Ioanŭ Costinŭ și Avramŭ Brebanŭ, amêndoi preoțĭ gr. cat., au depusŭ puținŭ în favórea acusatului. La întrebarea președintelui, décă vorbesce unguresce, martorulŭ următor Alexiu Popŭ, preotŭ românŭ în Bujac, a rĕspunsŭ: „Magyarul nem tudok" [mare ilaritate]. Martorulŭ Ioanŭ Popŭ, preotŭ gr. cat, a fostŭ numai scurtŭ timpŭ în adunarea din Tĕuții de susŭ. Nu póte spune dér multe. Atanasiu Lupanŭ, învĕțătorŭ în Baia de susŭ, vré asemenea sĕ se foloséscă de dreptulŭ, de a rĕspunde în limba română. N'a auḍitŭ nimicŭ agitatoricŭ. Din contră vorbirea acusatului a fostŭ de natură conciliantă. Pertractarea s'a întreruptŭ la 12 óre."

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Desvĕlirea bustului poetului Dim. Bolintineanu.

In ḍiua de 25 curentŭ s'a făcutŭ cu mare solemnitate înaugurarea desvĕlirei bustului poetului Dimitrie Bolintineanu, în comuna Bolintinulŭ-din-Vale (lângă Bucurescĭ) . . .

In ḍiua de 25 curentŭ, o mișcare, neobicĭnuită domnia în comunele imprejmuitóre Bolintinului-din-Vale.

Militarii și școlarii, autoritățile civile, toțĭ arendașii și proprietarii se pregătiau sĕ asiste la marea sĕrbătóre a memoriei unui omŭ mare.

In adevĕrŭ, la orele 10 de diminéță în fața curții bisericii, unde se află îmormêntatŭ poetulŭ, erau înșirațĭ militarii companiei dela Domnescĭ cu comandantulŭ lorŭ, căpitanulŭ Turnavitu, impresurațĭ de o mulțime imensă a sătenilorŭ din diferite comune apropiate; și înlăuntrulŭ curții copiii și copilițele școlelorŭ totŭ ale acelorașĭ comune, în strae albe de sĕrbătóre și cu eșarpe orĭ cu brâe tricolóre, înșirațĭ printre stâlpĭ îmbrăcațĭ în ramurĭ de teiu și stejarŭ.

Biserica era numai verdéță; curtea o grădină plină de lume . . .

Tinerimea universitară era representată . . . Ḑiaristica asemenea . . .

Ministeriulŭ instrucțiunii a fostŭ representatŭ prin d-lŭ Odobescu, membru alŭ academiei; și administrația prin președintele comitetului județianŭ și prin sub-prefectŭ însoțitŭ de ajutorulŭ sĕu.

După desvĕlire, d-lŭ prof. Demetrescu a rostitŭ unŭ discursŭ, în care a resumatŭ viața și operele lui Bolintineanu:

D-lŭ Odobescu a adusŭ omagii marelui caracterŭ și talentului poetului; ér d-lŭ Rădulescu-Nigerŭ, în numele societățeĭ „Tinerimea Română", a rostitŭ următórea poesiă, compusă de d-sa:

Lui Dimitrie Bolintineanu
la desvĕlirea bustului sĕu.

Cum spre sóre se înalță drăgălașa ciocârlie
Ciripindu-i cântecŭ veselŭ de-admirarea cea mai vie,
Și cum sórele-i trimite raḍe: zîmbete divine,
De se pare însă-șĭ dênsa, că împrăscie lumine:

Totŭ așa și noi spre tine amŭ grăbitŭ a nóstre pasurĭ
Și-alŭ tĕu chipŭ plinŭ de lumină îlŭ mărescŭ voióse glasurĭ.
De pe fruntea-țĭ gânditóre, adăpostŭ a marĭ idei,
Scapără și ne 'mpresóră ale geniului scântei!

Pe o marmoră eternă ai sculptatŭ cu măiestrie
Marĭ idei și marĭ principii pentru vécurĭ ce-orŭ sĕ fie;
Le-ai sculptatŭ în mândre versurĭ, mai ușorŭ de amintitŭ,
Și 'ntr'alŭ muselorŭ graiu dulce, ce dreptŭ daltă ți-a servitŭ.

Totŭ în marmoră ne-apare chipulŭ tĕu, pe care triste
Suferințĭ lăsat'au semne de-adêncĭ gândurĭ pesimiste,
Dér decepția de ómenĭ ce te-a rosŭ atâtŭ de multŭ
Nu-țĭ răpi simțirea 'naltă: Patria! sublimu-țĭ cultŭ!

Mare în a ta viéță, mare 'n marmora cea rece
Vei privi d'aci cum timpulŭ și cum ómenii vorŭ trece,
Ómenĭ noi, aceleașĭ patimĭ, contra căror' ai luptatŭ,
Ómenĭ vechĭ prin origină, nicĭ-odată de-'ndreptatŭ.

Și cu tóte acestea fost'au multe marĭ devotamente,
Ce-au rĕmasŭ ca o poveste, orĭ uitate monumente:
Eliadĭ, Bălcescĭ și Negri, Ghică, Cuza, — toțĭ eroi
Ai măririi, ne-atârnării, astăḍĭ unde sun tețĭ voi?

Ce-a rĕmasŭ în urma vóstră dintr'o operă măréță?
Totŭ ce lasă o furtună în pornirea-i îndrăznéță:
Sfărmăturĭ de legĭ și drepturĭ, patimĭ greu de înfrênatŭ,
Și-ai renascerei rĕsboinicĭ nu acésta au visatŭ!

Intre-acei Titanĭ ai Țĕrii, carĭ facŭ unŭ cadru d'aurŭ
Epocei măririi nóstre, — unŭ adevĕratŭ tesaurŭ
De simțirĭ și fapte 'nalte, nu de vorbe ce disparŭ,
Fost'ai tu, Bolintinene, nume astăḍĭ legendarŭ;

Legendarŭ printr'o vîrtute neschimbată cum o are

SCIRILE ḌILEI.

Eminescu. După câtŭ află „Românulŭ“, s'a ţinutŭ în Botoşanĭ o adunare a admiratorilorŭ lui Eminescu, în salónele redacţiunei ḑiarului „Libertatea“. S'a constituitŭ unŭ comitetŭ ad-hoc, care sĕ aibă însărcinarea cu strîngerea de fondurĭ, necesare pentru ridicarea unui bustŭ marelui poetŭ. Corespondentulŭ din Iaşĭ îĭ scrie „Românului“, că mai multe persóne din acelŭ oraşŭ au luatŭ iniţiativa de a bate o medaliă comemorativă în amintirea lui Eminescu. După cum adauge corespondentulŭ, medalia s'a comandatŭ deja în streinătate. „La Revue de l'Orient“, ce apare în Budapesta, consacră în ultimu-i numĕrŭ unŭ foiletonŭ întregŭ decedatului poetŭ Eminescu. „La Revue...“ între alte multe elogii, încheiă articolulŭ ḑicêndŭ, că Eminescu a fostŭ unulŭ din cei mai marĭ poeţĭ ai României.

***

Ungurii şi lăutarii românĭ la Parisŭ. De când cu succesele lăutarilorŭ românĭ la Parisŭ, raportorii ungurĭ nu-şĭ mai potŭ stăpâni mânia şi ura. Se scie că Angheluşŭ cu naiulŭ a luatŭ premiulŭ întâiu la concursulŭ musicilorŭ streine, ér Crăciunescu premiulŭ alŭ doilea. Cu tóte astea étă ce scrie raportorulŭ fóiei apponyiste „Budapester Tagblatt“ dela 8 Iulie: „Unŭ succesŭ de ilaritate a seceratŭ suflătorulŭ românŭ cu naiulŭ. Artistulŭ produse pe instrumentŭ efecte de totŭ caracteristice, care amintescŭ *urletulŭ unui câne.*“ Ér mai josŭ ḑice despre orchestra ungurésca, că „a pusŭ corónă musicei pitorescĭ“!!!

Urîte apucăturĭ din partea unui raportorŭ, mai alesŭ când cunoscute suntŭ de tótă lumea succesele lăutarilorŭ românĭ.

***

Petrecere bombardată cu petri. Sâmbăta trecută s'a datŭ în comuna Somuşfalĕu de lângă Cluşŭ o petrecere ungurésca împreunată cu jocŭ. Petrecerea s'a datŭ sub patronagiulŭ baronului Ioşika Gabor şi venitulŭ ei a fostŭ destinatŭ pentru scóla ungurésca romano-catolică de acolo. Când fù pe la meḑulŭ nopţii, „Erd. Hiradó“ scrie, că nisce tinerĭ valachĭ începură sĕ bombardeze petrecerea cu petri. O pétră lovì pe o tînĕră fată dreptŭ în faţă, aşa că numai decâtŭ îi săriră doi dinţi; altă pétră despică capulŭ unui tînĕrŭ. Numai intervenirea energică a solgăbirĕului Hoszu Gyula, ḑice fóia ungurésca, a împedecatŭ sĕvĕrşirea altorŭ nenorocirĭ mai marĭ.

***

Incercărĭ zadarnice kulturegylet-iste. Foile ungurescĭ spunŭ, că intendenţa teatrului unguresc din Cluşiu a hotărîtŭ, ca societatea acestui teatru sĕ nu mai jóce din anulŭ viitorŭ în Oradea-mare, ci în totŭ anulŭ în lunile Maiu şi Iunie în Braşovŭ, în lunile Augustŭ şi Septemvre în Sibiiu.

***

Reformă financiară. La 1 Augustŭ n. intră în putere legea asupra reformei financiare séu mai bine ḑisŭ legea căpĕtuirei a încă o mulţime de „patrioţĭ“ flămânḑĭ prin înfiinţarea — deocamdată! — a 50 de direcţiunĭ financiare.

***

Contra modei în uniformă. Unii dintre tinerii oficerĭ nu se mulţumescŭ cu uniforma lorŭ militărésca, ci ar voi sĕ schimbe şi acéstă uniformă a lorŭ după modă. Astfelŭ d. e. în timpulŭ de faţă ei începură sĕ pórte bluse cu gulere peste mĕsură înalte, ghete aprópe fără de călcâie, nasturii cusuţĭ fără regulă, chiar şi pantalonii de véră au o croitură deosebită şi în contra regulei. Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu însĕ, precum se vede, nu este amicŭ alŭ modei în uniformă şi în timpulŭ din urmă elŭ a datŭ o aspră ordinaţiune tuturorŭ comandelorŭ militare, pentru a-i constrînge pe domnii oficerĭ, ca sĕ se ţină strictŭ de uniforma prescrisă lorŭ prin § 278 alŭ regulamentului pentru serviciulŭ militarŭ.

***

Amăgire. „Sieb. Deutsch. Tgbltt“ e informatŭ, că într'una din comunele noului decanatŭ maghiarŭ de conf. augs. din Ţéra Bârsei, care comune s'au fostŭ despărţitŭ de biserica săséscă, s'au colectatŭ banĭ pentru reuniunea ungurésca de sprijinire, înfiinţată de aceste comune, dela familiile germane, ḑicêndŭ că adună pentru reuniunea germană „Gustav Adolf“!

***

Convenţia de comerciu română-elveţiană. „Curierulŭ Financiarŭ“ din Bucurescĭ scrie: Aflămŭ în modŭ positivŭ, că consiliulŭ de miniştri, discutândŭ décă convenţia cu Elveţia permite a se opri frauda cu mărfurile streine naţionalisate în acea ţéră, a găsitŭ, că guvernulŭ românŭ póte cere Elveţiei sĕ împedece acestŭ traficŭ.

***

Inteligenţa română din Betlénŭ, în comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, invită la *balulŭ filantropicŭ* împreunatŭ cu representaţiune teatrală, ce se va arangia în sala casinei Duminecă în 28 Iuliu st. n. 1889 în favorulŭ bisericei şi şcólei române gr. cat. locale. Preţulŭ întrărei: de o persónă 1 fl. 20 cr., ér în familiă de persónă 1 fl. v. a. Inceputulŭ la 7 óre séra. On. Domnĭ şi Dómne doritorĭ a participa la balulŭ acesta, carĭ din cause nependente de comitetulŭ arangiatorŭ, nu ar fi primitŭ invitaţiunĭ, suntŭ rugaţĭ a privi acéstă invitaţiune ḑiaristică de propriă invitaţiune şi a participa la balŭ, sĕ binevoiéscă atâtŭ din apropiere câtŭ şi din depărtare. Suprasolvirile şi ofertele marinimóse se vorŭ primi cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale ḑiaristică. — *Comitetulŭ arangiatorŭ.*

***

Invitare la „petrecerea de véră“, ce se va arangia în Dobra la 14 Iulie st. n. a. c. în grădina casinei în favorulŭ bibliotecei casinei. — *Comitetulŭ arangiatorŭ.* Intrarea: de persónă 50 cr. Inceputulŭ la 4 óre p. m. Suprasolvirĭ se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale ḑiaristică.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Blaşiu, 30 Iunie st. n. 1889.

Onorată Redacţiune! Aḑĭ, în 30 Iunie st. n., după cum s'a fostŭ anunţatŭ şi în ḑiare, s'a desvĕlitŭ cu mare solemnitate monumentulŭ ce s'a ridicatŭ la mormêntulŭ neuitatului Canonicŭ-lectorŭ alŭ archidiecesei de Alba-Iulia, *Ioanŭ F. Negruţiu,* rĕposatŭ în 4 Decemvre 1888.

Diminéţa la órele $9^3/_4$ s'a celebratŭ s. liturgiă la biserica parochială gr. cat. din locŭ, la care a pontificatŭ M. On D-nŭ administratorŭ protopopescŭ George Bărbatŭ asistatŭ încă de doi preoţĭ şi unŭ lectorŭ.

După finirea s-tei liturgii, luândŭ preoţii vestminte negre, în sunetulŭ clopotelorŭ şi cântându-se „Sânte Dumneḑeule!“, eşirămŭ cu toţii în cimiterulŭ bisericei. Aci, înaintea monumentului pomposŭ lucratŭ din granitŭ prusescŭ şi închisŭ cu gratii de ferŭ bătutŭ, s'a pusŭ mésa cu parastasulŭ adusŭ pentru sufletulŭ rĕposatului.

Publiculŭ era fórte numĕrosŭ. Printre cei-ce veniră sĕ dea espresiune reverinţei lorŭ faţă cu memoria scumpă a marelui rĕposatŭ, am vĕḑutŭ pe Rsmii d-nĭ canonicĭ: Eliă Vlasa, Ioanŭ M. Moldovanŭ, Dr. Ioanŭ Raţŭ, Simeonŭ Popŭ Mateiu, Dr. Alexandru Grama, apoi Rvd. d-nŭ Vasilie Popŭ, canonicŭ alŭ diecesei de Gherla, M. O. D. Gregoriu Puşcariu, protopopulŭ Betleanului, întregŭ corpulŭ profesoralŭ, multe dame, onoraţiorĭ din locŭ şi jurŭ, şi mare mulţime de poporŭ şi studenţĭ, — carĭ toţĭ cunosceau calităţile eminente, ce înfrumseţară pe adormitulŭ în Domnulŭ Ioanŭ Fekete Negruţiu.

Aicĭ, înaintea pietrii, s'au cântatŭ tóte cântările înmormêntării, după care a urmatŭ sfinţirea apei cea mică, şi apoi stropirea monumentului, care pórtă inscripţiunea:

Ioannes
Fekete
Negrutiu
Canonicus Lector
27 Ian. 1817—4 Dec. 1888.

Ér mai în josŭ, totŭ în limba latină:

Hoc pro gratitudine ab ejus est nepotibus erectum
Dignissimum autem praestat illius vita monumentum.

Désupra platformei acesteia se află într'auritŭ simbolulŭ celorŭ trei virtuţĭ: credinţa, speranţa şi iubirea.

Sfîrşindu-se şi sfinţirea celui mai frumosŭ monumentŭ din cimiterulŭ parochialŭ, care cu tóte apartinenţele a costatŭ o miiă florinĭ, M. On. D-nŭ prof. gimn. Alexiu Viciu cu o voce emoţionată ţinù unŭ panegiricŭ tare frumosŭ, în care mai reamintì odată luptele şi ostenelele, ce Canoniculŭ Negruţiu le puse pentru biserica sa, căreia a servitŭ cu credinţă unŭ şirŭ neîntreruptŭ de anĭ, şi pentru naţiunea şi poporulŭ sĕu, pe care din inimă a doritŭ sĕ'lŭ vĕdă fericitŭ, scăpatŭ odată din multele nĕcazurĭ, ce ḑilnicŭ îlŭ impresóră. Mărturisescŭ, că acéstă vorbire a profesorului Viciu a făcutŭ o impresiune adêncă în inimile ascultătorilorŭ, de pe ale cărorŭ feţe se reoglindia viua durere, ce o simtŭ pentru perderea acestui bărbatŭ binemeritatŭ. A fostŭ durerosŭ momentulŭ, când d-lŭ profesorŭ Viciu a citatŭ şirele:

„Vĕrsa-vorŭ suspine din sufletŭ *sĕrmanii,*
„Căcĭ Tu le-ai fostŭ tată în sfatŭ şi cuvêntŭ;
„Uda-vorŭ *sĕracii,* uda-vorŭ *orfanii*
„Cu lacrimĭ duióse frumosu-'ţĭ mormêntŭ,“ —

căcĭ într'adevĕrŭ, aceste cuvinte ale neuitatului Andreiu Mureşianu atâtŭ de bine se nimerescŭ la adormitulŭ canonicŭ, cum póte la nimenĭ altulŭ. Căcĭ cine óre a purtatŭ atâta grije de sĕrmanii lipsiţĭ şi de orfanĭ ca Elŭ a cărui uşă era pururea deschisă pentru ei, şi totdéuna era gata de a-le întinde mână de ajutorŭ în lipse şi suferinţe.

La 1 óră d. a. în casele unuia dintre nepoţii, pe care i-a crescutŭ rĕposatulŭ, se dede unŭ prânḑŭ (poménă) întru amintirea adormitului, la care au fostŭ invitaţĭ peste 60 persóne.

Şi acum voiu încheia acéstă scurtă comunicare cu cuvintele d-lui Viciu, a cărui vorbire credŭ, că se va publica*):

„Odihnesce-te în pace, suflete nobilŭ alŭ neuitatului nostru părinte şi Te rógă pentru înflorirea bisericei şi némului Tĕu. Eternă fiă amintirea Ta!“

Aurelŭ D.

Valea-Bârgăului, 3 Iulie 1889.

Domnule Redactorŭ! In ḑilele de 29 şi 30 Iunie a. c. s'a ţinutŭ examenulŭ de véră cu şcolarii dela şcóla fundaţională cu 4 clase din B.-Prundŭ. In 29 Iunie s'a ţinutŭ în fiinţa de faţă a inspectorului reg. de şcóle comitatensŭ Havas, ér în 30 în presenţa directorului fondurilorŭ din Năsĕudŭ Ciocanŭ.

Din capulŭ locului trebue sĕ amintescŭ, că coloritulŭ examenului dela şcóla fundaţională din éstŭ timpŭ diferea cu totulŭ de examenulŭ altorŭ anĭ de mai 'nainte.

Tricolorŭ „patrioticŭ“ arborat pe edificiulŭ şcólei, cântărĭ ungurescĭ, întrebărĭ şi rĕspunsurĭ ungurescĭ, declamărĭ ungurescĭ, la gimnastică comandă ungurésca, chinŭ pe învĕţătorĭ şi şcolarĭ era totŭ ce puteai vedé şi auḑi. Făimósa ordonanţă a fişpanului comis. reg. Banffy din firŭ în pĕrŭ era pusă în aplicare.

Cu unŭ cuvêntŭ, şcólele susţinute din averea nóstră, astăḑĭ prin uneltirile duşmănóse ale puternicilorŭ ḑilei şi-au perdutŭ menirea, pentru carĭ au fostŭ ridicate. Nu-sŭ mai multŭ şcóle naţionale cu menirea de a cultiva mintea copiilorŭ şi graiulŭ naţionalŭ, ci mai multŭ laboratorie maghiarisătóre şi bătucitóre de minte. Poruncile ameninţătóre ale fişpanului şi inspectorului nĭ-o documentéză acésta; atâta ungurià câtă se propune în şcóle — chiar în contra legei din 1878 — nĭ-o arată şi mai evidentŭ.

Că ne vorŭ maghiarisa prin şcolĭ — după cum îi trage mintea — nu mi-e frică; dér mi-e jale de timpulŭ scumpŭ ce-lŭ pierdŭ copilaşii îmblătindŭ la pae góle 4 anĭ de ḑile. Mi-e milă de sĕrmânii învĕţătorĭ, că cunoscinţele frumóse adunate prin şcóle şi muncă nu şi-le potŭ pune în aplicare după ce ce mai multŭ timpŭ trebue sĕ-lŭ petrécă chinuindu-se cu şcolarii, ca sĕ-i înveţe a ciripi ungurescе, spre a'şĭ păstra pânea şi a îndestuli pe „domnii“.

In ceea ce privesce rĕspunsurile şcolarilorŭ la examenŭ în tóte clasele au fostŭ bune, dovadă că învĕţătorii şi-au făcutŭ datorinţa, şi acestea nu numai din ungurime, ci şi din limba maternă. Cântările au fostŭ corectŭ şi cu multă armoniă esecutate, laudă învĕţătorului. Corectŭ au fostŭ esecutate şi deprinderile gimnastice, numai durere, că ungurescе — în sensulŭ ordonanţei lui Banffy. Grădina de pomărituŭ, deşi nu-i pré priinciósă pomăritului, era bine îngrijită.

Totŭ în 29 Iunie s'a ţinutŭ examenulŭ cu fetiţele dela şcóla de statŭ şi cu copiii dela şcóla comunală din B.-Tiha. La şcóla de statŭ, precum în trecutŭ, totŭ astfelŭ şi în anulŭ şcolasticŭ espiratŭ elevele române au rĕmasŭ neinstruate în studiulŭ religiunei. Despre şcóla comunală din B.-Tiha ne-amŭ pututŭ convinge cum, afară de puţine esceptiunĭ 3—4 elevĭ românĭ — e susţinută din

*) O vomŭ publica într'unulŭ din numerii următorĭ. — Red.

Rarŭ când vine la putere omulŭ micŭ séu omulŭ mare;
Căcĭ ajunsŭ alŭ ţĕrii sfetnicŭ, în timpŭ bunŭ de pescuitŭ,
Ai rĕmasŭ, lăsândŭ puterea, totŭ sĕracŭ şi totŭ cinstitŭ!

Secularisarea este strînsŭ legată d'alŭ tĕu nume...
Rupt'ai lanţulŭ de ispite ce-ţĭ punea o'ntrégă lume.
Tot-d'una susŭ cu fruntea, tot-d'auna neschimbatŭ,
De aceea lumea nóstră aşa lesne te-a uitatŭ.

Aḑĭ cu sgomotŭ fruntea 'şĭ 'naltă spice góle vase góle,
Şi-aşternutulŭ lorŭ de glorii trecĕtóre, este móle;
Hu, cu fruntea 'mpovărată, sub idei şi unŭ idealŭ,
Tu, ţi-ai sĕvĕrşitŭ viaţa pe patŭ rece în spitalŭ.

Ca şi 'n viaţă, după mórte-ţĭ, totŭ aceeaşĭ grea uitare:
Lupte sterpe, vorbe sterpe, nepăsare ne-păsare,
Ér mormêntu-ţĭ o ruină şi copii stricătorĭ
Se jucau pe elŭ, de preţu-i fără preţŭ, nesciutorĭ.

Dér junimea — viitorulŭ, — 'şĭ amintesce aḑĭ de tine:
Ea te înţelege astăḑĭ omŭ de geniu, omŭ de bine.
Déc'ai fostŭ uitatŭ, de acuma nu vei mai avea éştĭ sorţĭ:
Gloria, de când e geniulŭ, sóre este alŭ celorŭ morţĭ!

Pe poetŭ şi patriotulŭ, salutămŭ acum în tine,
Chipŭ măreţŭ şi pildă vie a jertfirii pentru bine,
Mare în a ta viaţă, mare 'n marmora cea rece,
Noi vomŭ trece, totŭ viaţa va trece, tu şi gloria-ţĭ nu veţĭ trece!

Apoi totŭ d-sa în numele comitetului, încredinţândŭ bustulŭ d-lui primarŭ Bolintineanu; serbarea se încheiă în mijloculŭ etusiasmului tuturorŭ.

La orale 12 a urmatŭ unŭ dejunŭ la Bolintinulŭ din Dealŭ, la care au luatŭ parte toţĭ asistenţii şi unde s'au ridicatŭ cele mai entusiaste toasturĭ.

sudóre românéscă pentru nisce veneticĭ jidanĭ veniţĭ din tótă lumea. Instrucţia încă nu prea a progresatŭ şi astfelŭ nimicŭ nu amŭ pierde, décă pe viitorŭ acéstă şcólă n'ar mai esista, ba amŭ profita preste 700 fl. ce se scotŭ din spinarea contribuabililorŭ, şi aşa destulŭ de amărîţĭ şi îmbrânciţĭ de poverĭ.

Inainte de a încheia însĕ, una aşŭ recomanda şi aşŭ cere dela fiecare învĕţătorŭ românescŭ. Facă-şĭ datorinţa conformŭ legilorŭ — nu a ordonanţelorŭ nelegale — numai nu cerce prin zelŭ abusivŭ — bine sĕ fiu înţelesŭ, referitorŭ la învĕţarea limbei statului — de a câştiga graţia mai marilorŭ. Căcĭ căştigândŭ graţia unuia — fiă astădĭ şi puternicŭ — perde inima mai multora.

— *Bârgăuanulŭ.* —

Tămbălăulŭ la Kossuth.

Unŭ numĕrŭ de vr'o 800 de Ungurĭ, despre carĭ amŭ fostŭ comunicatŭ că se ducŭ la esposiţia din Parisŭ, şi că vorŭ visita şi pe Kossuth, au fostŭ deja la Turinŭ, unde se află fosta căpeteniă a revoluţiei. Ungurii suntŭ conduşĭ de deputaţii oposiţionalĭ Helffy şi Polonyi. Helfy a salutatŭ pe Kossuth, ér acesta a rĕspunsŭ, că s'ar întórce în patriă, vré sĕ se întórcă, dér numai sub condiţiunea, ca *Ungaria sĕ fiă independentă* orĭ celŭ puţinŭ *sĕ fiă pe calea cea sigură a nisuinţei cătră independenţă.*

In conversaţia sa cu Kossuth, Polonyi spuse, că corónă nu întrébă în cele mai grele crise pe partida independentă, ca şi cum ar vré suveranulŭ sĕ evite a veni în atingere cu acéstă partidă, dér acésta e de mare influinţă asupra simţibilităţii partidei şi a lealităţii aşteptate dela ea.

Kossuth rĕspunse: Unŭ politicŭ póte numai folosi, dér nu crea ocasiunea ce'i servesce pentru realisarea principielorŭ sale. Eu am făcutŭ numai acésta. Principiele mele suntŭ cunoscute, sciţĭ că eu mărturisescŭ ca principiu: *douĕ corone pe unŭ capŭ ducŭ acolo, că capulŭ nu este în stare sĕ multăméscă interesele nicĭ unei părţĭ şi numai interese familiare potŭ servi.* Kossuth se provócă la Svedia, unde unŭ generalŭ francesŭ şĭ-a pusŭ pe capŭ o corónă şi a devenitŭ cu trupŭ şi sufletŭ Svedianŭ, la autocrata Rusiă, a cărei familiă domnitóre e cu totulŭ ruséscă. *Raportulŭ Habsburgilorŭ cătră Ungaria este fără esemplu în istoria lumii.*

Vorbindŭ de maioritatea din cameră, dise, că ea are interese egoiste, că e alésă prin abusurĭ electorale ne mai audite, că nu urméză principiilorŭ, ci unei persóne, şi că periclitéză constituţia. A biciui imoralitatea şi sistemulŭ ei e unŭ dreptŭ, ba chiar o datorinţă, şi décă merită cineva biciulŭ, atuncĭ îlŭ merită Tisza, merită a fi estradatŭ, căcĭ elŭ e unŭ renegatŭ, pe tĕrĕmulŭ sacrificării dreptului a ajunsŭ pe unŭ planŭ piedişŭ, ca nicĭ unulŭ dintre predecesorii sĕi.

S'a datŭ apoi unŭ banchetŭ. Deputatulŭ Helfy lăudă pe Kossuth, că a dusŭ la triumfŭ „cele mai frumóse idei ale libertăţii omenescĭ", căcĭ lui are „sĕ i-se mulţăméscă" desfiinţarea iobăgiei, libertatea pressei şi representanţa poporului (?). Când Helfy dise, că Kossuth trăesce în inima, în iubirea şi în rugăciunea unei naţiunĭ şi decĭ nu póte fi esilatŭ, căcĭ naţiunea trăesce cu elŭ, Kossuth începù sĕ plângă.

Apoi vorbì idolulŭ. Visita Ungurilorŭ la Parisŭ, dice Kossuth, n'are caracterŭ politicŭ, ci scopulŭ ei este espresiunea respectului pentru naţiunea francesă, care din nou a doveditŭ supremaţia spirituală şi puterea ei de viéţă neinvincibilă. Onorabilitatea unguréscă protestă contra acelorŭ insulte, prin care unŭ bărbatŭ de statŭ susŭ pusŭ a ofensatŭ naţiunea francesă. Apoi se lăudă Kossuth cu ce a făcutŭ elŭ. *Dér* — dise elŭ — *speranţele legate de liberarea iobagilorŭ le-au distrusŭ marile emigrărĭ în America şi în România.* Precupeţia de voturĭ bântue în mare mĕsură mai alesŭ în ţinuturile nemaghiare. Dările crescŭ repede şi mâne-poimâne abia va mai fi obiectŭ de supusŭ dării. Deficitulŭ cresce mereu şi isvorulŭ originalŭ alŭ rĕului zace în sarcinile luate asupră-ne din datoria de statŭ austriacă. Vorbindŭ de reforma administraţiei, dise că prefacerea ei în administraţiă de statŭ însemnéză estinderea puterii guvernului.

Mulţămì apoi pentru iubirea ce i-s'a doveditŭ şi începù érăşĭ sĕ plângă, şi cu elŭ împreună plângéu toţĭ. Ciudată scenă, ea culminà în aceea, că damele unguróice îi sărutară lui Kossuth mânile şi hainele!

Primarulŭ din Turinŭ încă luà parte la acestŭ tămbălău, la care s'a cântatŭ cântecululŭ lui Kossuth şi „Szozat". Pe Kossuth apoi l'au dusŭ în carŭ pe susŭ şi carulŭ nu l'au trasŭ caii, ci óspeţii ungurĭ!

Literatură.

La librăria „Concordia" din Năsĕudŭ se află de vêndare opulŭ: **„Helveţia şi Wilhelm Tell"** de Dr. *A. P. Alexi*, carele trateză despre întemeiarea republicei helveţiane, apoi despre desvoltarea istorică a acesteia, precum şi despre starea ei actuală. Trateză despre bucata dramatică a lui F. Schiller, „Wilhelm Tell", care este adjustată şi cu o chartă a celorŭ trei cantóne, în carĭ se petrecŭ scenele din drama „Wilhelm Tell." — Opulŭ costă 60 cr. (1·50 lei) şi se mai află în depositŭ la librăria Nic. I. Ciurcu, Braşovŭ; W. Krafft în Sibiiu şi „Aurora" în Gherla.

Incunoscinţare.

Direcţiunea Seminariului tinerimei române gr.-cat. dela gimnasiulŭ din Blaşiu aduce la cunoscinţa On. publicŭ, care voesce în anulŭ scolasticŭ venitorŭ 1889/90 a-şĭ cresce fiii în Seminariulŭ numitŭ, cumcă terminulŭ concursului de primire este 15 Augustŭ st. n., pănă la care di toţĭ părinţii doritorĭ, ca fiii lorŭ sĕ fiă primiţĭ în acelŭ Seminariu pe anulŭ venitoriu scolasticŭ, vorŭ avé a-şĭ trimite concursele adresate Escelenţiei Sale Pré Sânţitului Metropolitŭ în Blaşiu, de unde apoi în timpulŭ celŭ mai scurtŭ li-se vorŭ espeda resoluţiunile.

La concursulŭ celorŭ-ce nu au mai fostŭ în Seminariu, este de a se alătura şi testimoniulŭ scolasticŭ de pe classa absolvată în anulŭ scolasticŭ espiratŭ.

Condiţiunile primirei suntŭ următórele:

1. Pentru unŭ tinĕrŭ vorŭ fi de a se plăti câte 10 fl. v. a. pe lună şi aşa pe unŭ anŭ scolasticŭ 100 fl. v. a. Plătirea are sĕ se întêmple *cu tótă punctualitatea* în douĕ séu în patru rate anticipande, ceea-ce părinţilorŭ li-se aduce aminte cu tótă seriositatea, căcĭ altmintrelea Direcţiunea în decursulŭ anului va fi silită a demite pe elevii, ai cărorŭ părinţĭ, tutorĭ séu îngrijitorĭ nu au solvitŭ ratele la timpulŭ sĕu.

2. Pentru unulŭ fiă-care tinĕrŭ la inceputulŭ anului este de a se solvi una tacsă de înscriere de 4 fl. v. a.

3. Fiă-care tinĕrŭ are sĕ aducă cu sine: *a)* 4 părechĭ de schimburĭ bune de pânză séu giolgiu. *b)* 4 năfrămĭ de posunariu şi 2 la grumadĭ. *c)* 2 părechĭ de călţunĭ bunĭ şi 4 părechĭ peciorete, (fusecli, séu obdele).

4. Vestminte de patŭ: *a)* Unŭ străjacŭ (sacŭ pentru paie) la aşternutŭ dedesubtŭ. *b)* 3 feţe albe de patŭ. *c)* 2 perinĭ şi 4 feţe de perinĭ pistriţite. *d)* 2 feţe albe de giolgiu de acoperitŭ patulŭ şi unŭ ţolŭ séu plapomă.

Atâtŭ vestmintele de patŭ, câtŭ şi albiturile séu schimburile au sĕ fiă de acasă însemnate cu numele respectivŭ, căcĭ altmintrelea superioritatea institutului nú póte lua nicĭ o respundere la casŭ când s'ar pierde.

5. Fiă-care tinĕrŭ are mai încolo sĕ-şĭ aducă trei stergare şi 2 pieptenĭ, unulŭ rarŭ şi altulŭ desŭ, apoi unŭ cuţitŭ, una furcuţă, una lingură de pacfong, unŭ păharŭ şi trei servete.

6. Fiă-care tinĕrŭ are mai încolo sĕ-şĭ aducă şi periă de vestminte şi de curăţitŭ călţunii.

7. Părinţii în decursulŭ anului scolasticŭ sĕ nu trimită fiilorŭ din seminarŭ nicĭ articolĭ de mâncare, decâtŭ póte la sĕrbătorile cele marĭ, fiindŭ în privinţa acésta de ajunsŭ provĕduţĭ în institutŭ, nicĭ banĭ, ci lipsele de vestminte, cărţĭ şi altele de genulŭ acesta sĕ li le împlinéscă pe calea superiorităţei, ca aşa sĕ se evite orĭ-ce ocasiune la escese şi transgresiunĭ de disciplină daunăcióse educaţiunei şi progresului în studii. Condiţiunea acésta li-se aduce cu deosebire aminte părinţilorŭ, tutorilorŭ şi îngrijitorilorŭ, căcĭ altmintrelea în nu puţine privinţe superioritatea seminarială nu póte lua asupra sa nicĭ o rĕspundere pentru elevii concreduţĭ îngrijirei sale, şi urmările neobservărei condiţiunei acesteia părinţii vorŭ avé sĕ şi-le ascrie sie-şĭ.

Pentru suma de 100 fl. v. a. pe un anŭ scolasticŭ tinerilorŭ se va da următórea provisiune:

1. locuinţă în etagiulŭ seminariului în sale marĭ sănĕtóse, luminóse, provĕdute cu tóte supelectilele de lipsă şi curăţite în fiecare di de douĕ orĭ.

2. viptulŭ întregŭ regulatŭ şi în specie, în dile de dulce:

a) dejunŭ: câte unŭ pătrarŭ de litră de lapte caldŭ cu pâne.

b) prândŭ, trei plese şi anume: supă de carne, carne cu sosŭ şi mâncare grósă cu carne séu friptură. Eră în Duminecĭ şi sĕrbătorĭ pe lângă acestea şi aluatŭ.

c) cina, douĕ plese, anume: supă de carne şi mâncare grósă cu carne.

In dile de postŭ, diminéţa $^1/_4$ litră lapte cu pâne, la prândŭ cu o plésă mai puţinŭ, ca în dile de dulce, éră séra supă şi mâncare grósă de legumĭ, brânză séu lapte.

3. Spĕlatulŭ întregŭ peste anŭ. Pentru întăritulŭ schimburilorŭ însĕ se va plăti separatŭ, şi anume 3 fl. v. a. la începutulŭ anului.

4. Luminatulŭ în totŭ timpulŭ recerutŭ.

5. Incălditulŭ în timpŭ de érnă, în salele de locuitŭ, de durmitŭ, în refectoriu şi în chilia morboşilorŭ.

6. Medicŭ şi medcină din apotecă séu de casă pentru cei morboşĭ şi viptulŭ prescrisŭ de medicŭ.

7. Instrucţiune în casŭ de lipsă prin individĭ eminenţĭ.

După-ce din motive de higienă şi curăţăniă s'a adaptatŭ pentru tinerime în edificiulŭ seminarialŭ şi o scaldă de apă caldă, aşa ca fiă-care tinĕrŭ sĕ se potă folosi şi de scaldă de câteva orĭ pe anŭ, după disposiţiunea Direcţiunei, fiă-care tinĕrŭ va solvi la începutulŭ anului o taxă de 1 fl. v. a. pentru folosirea scaldei.

Părinţii, carĭ arŭ dori, ca fiii lorŭ sĕ mânce la masa superiorilorŭ seminarialĭ viptulŭ acestora, aceia vorŭ avé de a solvi pentru unŭ tinĕrŭ dela 14—16 fl. v. a. după etate pe lună. Viptul acesta constă din: a] la dejunŭ cafea cu lapte, b] la amedĭ patru specii, în fiă-care di, afară de dilele de postŭ, când suntŭ numai trei, c] séra douĕ specii.

Fiă-care tinĕrŭ va căpăta pe di pâne totŭ de o calitate şi anume: diminéţa 100 grame, la amédĭ 300 grame şi séra érăşĭ 300 grame, cu totulŭ 700 grame pe di.

La casŭ când institutulŭ s'arŭ închide din óre-care causă pe timpŭ mai multŭ de o lună, părinţii totuşĭ vorŭ fi obligaţĭ a solvi competinţa unei lunĭ după închidere.

Atâtŭ tinerii, carĭ au fostŭ susceputĭ în institutŭ încă în anii trecuţĭ, câtŭ şi cei ce dorescŭ a fi susceputĭ acum mai ântâiu, vorŭ avé sĕ-şĭ trimită suplicile pănă la terminulŭ indicatŭ.

Cei ce nu vorŭ trimite suplicile în scrisŭ nu vorŭ fi luaţĭ în considerare. Eră cei primiţĭ vorŭ avé de a se presenta pe 31 Augustŭ st. n. 1889 înaintea Direcţiunei seminariale spre a fi visitaţĭ prin mediculŭ archidiecesanŭ, când apoi cei ce nu vorŭ fi deplinŭ sănĕtoşĭ, séu infectaţĭ cu morbŭ contagiosŭ, se vorŭ dimite.

Blaşiu, 4 Iuliu n. 1889.

Dr. **Alesandru Grama,**
dir. sem.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Lembergŭ, 10 Iulie. Foilorŭ polone li-se raportéză din Radzivilov, că acolo au sositŭ mai multe batalióne de vênătorĭ finlandezĭ pentru întărirea trupelorŭ dislocate în Volhinia.

Parisŭ, 10 Iulie. Camera a primitŭ legea militară cu tecstulŭ stabilitŭ de senatŭ. Ministrulŭ de marină a disŭ, că are de cugetŭ a pretinde 58 milióne, ca credite suplimentare pentru construirea de corăbii de rĕsboiu nouĕ.

DIVERSE.

Unŭ condamnatŭ, care sigurŭ cere mórtea. La Anvers nu de multŭ a fostŭ condamnatŭ la muncă silnică individulŭ Masquellier pentru că comisese unŭ omorŭ. Fiindu-i însĕ grózădeînchisórea pe viéţă, condamnatulŭ făcù o petiţiă prin care cerea ministrului de justiţiă, cu de astădată sĕ se abată dela regulă şi sĕ'lŭ esecute, cu ghilotină orĭ glonţŭ, orĭ şi cum, numai sĕ nu'lŭ ţină pe vecĭ. Acéstă petiţiă, scrisă pe unŭ tonŭ de pocăinţă şi amarŭ, făcù o aşa impresiă în cercurile judiciare înalte, încâtŭ peste puţinŭ timpŭ condamnatulŭ fù graţiatŭ.

Cronica verilorŭ calde. In anulŭ 627 d. Chr. a fostŭ o véră aşa de căldurósă, încâtŭ isvórele au secatŭ şi ómenii muriau de sete. In anulŭ 879 a fostŭ cu neputinţă ca ómenii sĕ lucreze pĕmêntulŭ; cine s'a încercatŭ s'o facă acésta, séu a fostŭ lovitŭ de gută (dambla], séu a fostŭ omorîtŭ de arşiţa sórelui. In anulŭ 693 plantele au fostŭ opărite, aşa ca şi cum s'ar fi aflatŭ într'un cuptorŭ. In anulŭ 1000 a fostŭ o véră atâtŭ de căldurósă cu deosebire în Francia, încâtŭ rîurile au secatŭ şi pescii din ele împuţindu-se au infectatŭ aerulŭ şi după acéstă, infectare a aerului urmà ciuma. In 1132 a secatŭ Rinulŭ. In 1152 puteai fierbe ouĕle în ţĕrînă. In 1303 puteai trece cu piciórele peste Rinŭ şi Dunăre. In 1394 în tótă Europa sĕmĕnăturile au fost nimicite de marea căldură. Totŭ asemenea verĭ călduróse au fostŭ şi în anii 1556, 1614, 1679, 1701. In 1715 din luna lui Martie începêndŭ şi pănă în Octomvre n'a ploatŭ o singură dată în întrégă Europa centrală, bucatele s'au topitŭ pe câmpŭ, isvórele au secatŭ. Forte căldurose verĭ au fostŭ şi în anii 1724, 1746, 1756 şi 1811. In 1815 căldura era de 40⁰ Reaumur, aşa că teatrele au trebuitŭ sĕ se închidă.

Aniversarea descoperirei Americei. In Ispania deja de acum s'au începutŭ preparativele serbărei, ce au a se face la anulŭ 1892, a patra sută aniversare a descoperirii Americei. Vorŭ fi invitate la acéstă serbare tóte popórele culte din lume. Cu acéstă ocasiă se publică concursŭ pentru cea mai bună lucrare, care va descrie tóte descoperirile maritime făcute dela 1492 încóce. Prima lucrare de acestŭ soiu va fi premiată cu 30,000 francĭ, a doua cu 15,000 lei. Lucrările potŭ sĕ fiă scrise în limbile spaniolă, portugeză, francesă, germană, engleză séu italiană.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 10 Iulie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.42	Vênd.	9.44
Argintŭ românescŭ -	„	9.38	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.44	„	9.47
Lire turcescĭ - - -	„	10.60	„	10.65
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.65
Galbinĭ	„	5.59	„	5.62
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	120.50	„	121.50
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 9 Iulie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	99.85
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	95.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.90
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.90
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	126.75
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.80
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.80
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	141.25
Acţiunile băncei austro-ungare - -	906.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	315.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	301.50
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.64
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.46½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	58.32½
Londra 10 Livressterlinge - - - -	119.40

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Apropiându-se timpulŭ pentru reînoirea abonamentului pe alŭ III-lea cuartală, resp. alŭ II-lea semestru, rugămŭ pe D-nii abonațĭ ai fóiei nóstre, ca sĕ binevoéscă a trimite taxa de prenumerațiune de cu vreme, spre a putê încungiura întreruperea în espedarea foii, de-óre-ce pe creditŭ foaia nu se trimite.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Rugămŭ pe domnii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovu.